

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΕΩΠΟΝΩΝ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΙΩΑΝΝΗ Σ. ΛΑΤΣΗ

ΔΗΜΟΣ ΦΑΛΑΙΣΙΑΣ
ΝΟΜΟΥ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Τίτλος Δράσης
*Εκτροφή Σαλιγκαριών του είδους *Helix aspersa**

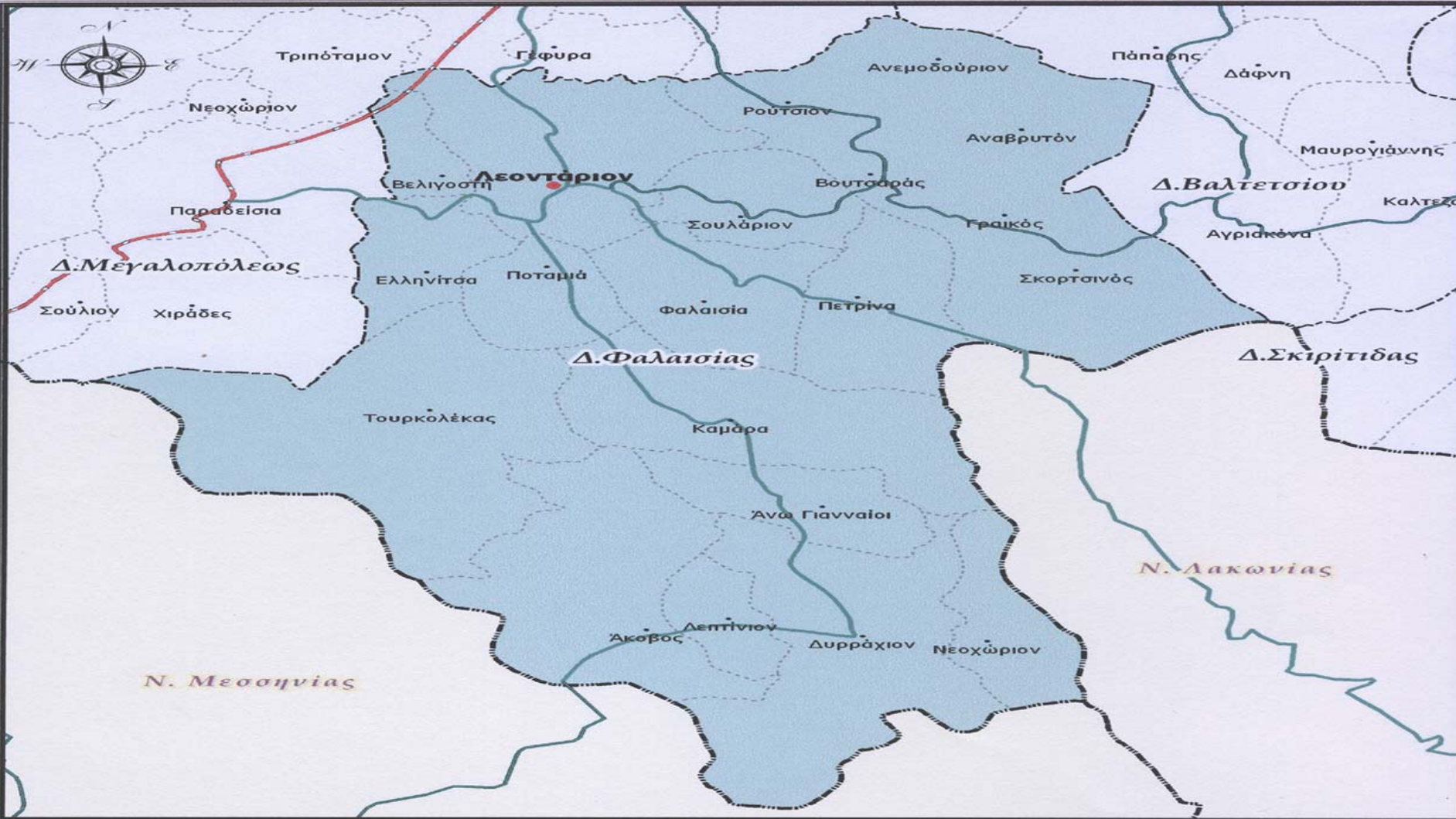
Υπεύθυνος Γεωπόνος Δράσης
Γεωργανός Κωνσταντίνος, Γεωπόνος Δ. Φαλαισίας

Επιστημονικός Υπεύθυνος Δράσης
Χρίστος Νεοφύτου, Καθηγητής, Κοσμήτορας Πανεπ. Θεσσαλίας

ΔΗΜΟΣ ΦΑΛΑΙΣΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΦΑΛΑΙΣΙΑΣ

Βασικά χαρακτηριστικά του Δήμου

- Πληθυσμός: 3.229 κατοίκους
- Έκταση: 274.926 στρ.
- Δημοτικά Διαμερίσματα: 20 με έδρα το Τ.Δ. Λεονταρίου, εκ των οποίων 11 ορεινά, 7 ημιορεινά και 2 πεδινά.
- Ο Δήμος Φαλαισίας βρίσκεται νοτιοδυτικά του Νομού Αρκαδίας και συνορεύει με τους Δήμους Μεγαλόπολης, Βαλτετσίου καθώς και με τους Νομούς Μεσσηνίας και Λακωνίας.
- Απασχόληση κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας:
  - πρωτογενής: 141 (28,5%)
  - δευτερογενής: 191(38,5%)
  - τριτογενής: 162 (33%)

Η γεωργία και κτηνοτροφία του Δήμου

(Πηγή: Απογραφή Δήμου Φαλαισίας 2009)

- Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων: 1090
- Παραγωγική κατεύθυνση γεωργικών εκμεταλλεύσεων:
  - μικτές: 145
  - αμιγώς γεωργικές: 945
- Καλλιεργούμενες εκτάσεις:
  - αροτραίες καλλιέργειες: 3.417 στρ.
  - δένδρῳδες καλλιέργειες: 13.976 στρ.
  - άλλες εκτάσεις: 17.880 στρ.
- Ζωικό κεφάλαιο:
  - πρόβατα: 3.409
  - αίγες: 4.259
  - βοοειδή: 68
  - μελίτσια: 5.022
  - ορνιθοειδή: 8.736
  - κουνέλια: 152
  - χοίροι: 46
  - ιππτοειδή: 91

Απώλειες φυτικού και ζωικού κεφαλαίου από τις πυρκαγιές του 2007

Κατεστραμμένη έκταση Δήμου: 200.000 στρ. (73% της συνολικής έκτασης)

Απώλειες σε φυτικό κεφάλαιο:

- ελαιόδενδρα: 133.348 δένδρα
- καρυδιές: 9.261 δένδρα
- συκιές: 11.458 δένδρα
- λοιπά οπωροφόρα δένδρα: 9.940 δένδρα
- αμπέλια: 402 στρέμματα

Απώλειες σε ζωικό κεφάλαιο:

- αιγοπρόβατα: 1.181
- χοίροι: 36
- όρνιθες: 585
- μελίτσια: 3.639
- κουνέλια: 290
- ιπποειδή: 19

Σκοπός και περιεχόμενο της δράσης

1. Αντικείμενο της δράσης αποτελεί η πιλοτική ανάπτυξη της εκτροφής σαλιγκαριών από 10 παραγωγούς και η τεχνική υποστήριξη τους τόσο κατά την διάρκεια της εγκατάστασης των μονάδων όσο και κατά της διάρκεια της παραγωγής και εμπορίας σαλιγκαριών
2. Από τα εδώδιμα χερσαία γαστερόποδα μαλάκια (σαλιγκάρια) η εντατική εκτροφή είναι δυνατή και οικονομικά κερδοφόρα για τον κρητικό κοχλιό (*Helix aspersa*) διότι παρουσιάζει αφενός έντονο εμπορικό ενδιαφέρον στην Ελλάδα και την Ευρώπη και αφετέρου ταχύτερη ανάπτυξη σε σύγκριση με τα άλλα είδη της οικογένειας.
3. Η εκτροφή σαλιγκαριών απαιτεί προσοχή, γνώση και τεχνική καθοδήγηση των παραγωγών.

Τεχνικά στοιχεία της δράσης (1)

- Μικτή εκτροφή του σαλιγκαριού *Helix aspersa*
- Σε δυο στάδια:
  - **1ο ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ**
  - σε πλήρως ελεγχόμενες συνθήκες.
  - **2ο ΠΑΧΥΝΣΗ**
  - σε διχτυοκήπια ή εξωτερικά πάρκα.

Τεχνικά στοιχεία της δράσης (2)

- **Μονάδα (θάλαμος) αναπαραγωγής**
- Συντήρηση και προετοιμασία των γεννητόρων
- Αναπαραγωγή
- Εκκολαπτήριο
- Αύξηση γόνου (προπάχυνση)

- **2. Μονάδα (Διχτυοκήπιο) πάχυνσης**
- Παραγωγή :Από 2,5 μέχρι 6 τόνους / χρόνο / στρέμμα.
- Εξαρτάται από τις κλιματικές συνθήκες της περιοχής που είναι εγκατεστημένη η μονάδα καθώς και από τη μεθοδολογία εκτροφής και τη διαχείριση των σαλιγκαριών. 9

Φάσεις υλοποίησης της δράσης

1. Κατάρτιση επενδυτικού σχεδίου για την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων εκτροφής σαλιγκαριών του είδους *Helix aspersa* στο Δήμο Φαλαισίας.
2. Μεταφορά τεχνογνωσίας εντατικής εκτροφής σαλιγκαριών και τεχνικών προδιαγραφών θαλάμων αναπαραγωγής και διχτυοκηπίων πάχυνσης.
3. Κατασκευή μονάδων εκτροφής.
4. Ανάλυση αγοράς και προώθηση του προϊόντος.
5. Λειτουργία μονάδων, παραγωγή προϊόντος.

Υλοποιηθείσες φάσεις της δράσης

- ❖ Ημερίδα ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων παραγωγών από τον Καθηγητή Χ. Νεοφύτου και τους συνεργάτες του για την εκτροφή σαλιγκαριών.
- ❖ Κατασκευές διχτυοκηπίων πάχυνσης όπου ήδη πιλοτικά έχουν εγκατασταθεί ζώα σαλιγκαριών
- ❖ Απόφαση παραγωγών να εξασφαλίσουν τη τεχνική υποστήριξη της δράσης με δική τους χρηματοδότηση

Συμμετοχή τοπικού πληθυσμού

Αριθμός παραγωγών που συμμετέχουν στη δράση

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ
1	ΖΕΡΙΤΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΜΑΡΑ
2	ΖΕΡΙΤΗΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΑΜΑΡΑ
3	ΜΑΡΚΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΣΚΟΡΤΣΙΝΟΣ
4	ΜΠΟΥΡΑ	ΑΔΑΜΑΝΤΙΑ	ΚΑΜΑΡΑ
5	ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΑΚΟΒΟΣ
6	ΣΙΑΝΤΙΚΟΥ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΚΑΜΑΡΑ
7	ΣΩΦΡΟΝΑΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΚΑΜΑΡΑ
8	ΤΖΙΑΜΟΥΡΑΝΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΜΑΡΑ
9	ΤΖΙΑΜΟΥΡΑΝΗΣ	ΛΥΜΠΕΡΗΣ	ΑΚΟΒΟΣ
10	ΜΑΝΟΥΔΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΙΟΣ ΦΑΛΑΙΣΤΑΣ	ΛΕΟΝΤΑΡΙ

Αναμενόμενα οφέλη για τον τοπικό πληθυσμό

Α. ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Ο παρακάτω πίνακας αναφέρεται σε μια μονάδα εντατικής εκτροφής σαλιγκαριών που διαθέτει εγκαταστάσεις περίπου 70 m² για την αναπαραγωγή και ενός στρέμματος για την πάχυνση των σαλιγκαριών.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ	
ΜΟΝΑΔΑ ΕΚΤΡΟΦΗΣ - ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ (ΚΤΙΡΙΑ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ, ΚΟΣΤΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ & ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ)	38.103,8 €
ΜΟΝΑΔΑ ΕΚΤΡΟΦΗΣ - ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ (ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ) ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ (ΔΙΧΤΥΟΚΗΠΙΟ, ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΚΟΣΤΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ & ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ)	11.300 €
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ (ΔΙΧΤΥΟΚΗΠΙΟ, ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΚΟΣΤΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ & ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ)	50.000 €
ΖΩΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (ΓΕΝΝΗΤΟΡΕΣ)	540 €
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	99.943,80 €

Αναμενόμενα οφέλη για τον τοπικό πληθυσμό

Β. Εκτίμηση πωλήσεων και εσόδων

	1η χρονιά (900Kg + 100Kg γεννητότων)			2η χρονιά (2.900Kg + 100Kg γεννητόρων)			Λειτουργία μετά το 2ο έτος (4.900Kg + 100Kg γεννητόρων)		
	ΤΙΜΗ €			ΤΙΜΗ €			ΤΙΜΗ €		
	Ποσότητα (Kg)	min (4,0)	max (6,0)	Ποσότητα (Kg)	min (4,0)	max (6,0)	Ποσότητα (Kg)	min (4,0)	max (6,0)
Εμπορεύσιμο μέγεθος (μαζικές πωλήσεις)	750	3.000	4.500	2.350	9.400	14.100	3.150	12.600	18.900
	ΤΙΜΗ €			ΤΙΜΗ €			ΤΙΜΗ €		
	Ποσότητα (Kg)	min (4,0)	max (6,0)	Ποσότητα (Kg)	min (4,0)	max (6,0)	Ποσότητα (Kg)	min (4,0)	max (6,0)
Εμπορεύσιμο μέγεθος (μεμονωμένες πωλήσεις)	150	900	1.350	550	3.300	4.950	1.000	6.000	9.000
	ΤΙΜΗ €			ΤΙΜΗ €			ΤΙΜΗ €		
	Ποσότητα (Kg)	min (4,0)	max (6,0)	Ποσότητα (Kg)	min (4,0)	max (6,0)	Ποσότητα (Kg)	min (4,0)	max (6,0)
Μη εμπορεύσιμο μέγεθος							750	2.625	3.750
Σύνολο εσόδων €		3.900	5.850		12.700	19.050		21.225	31.650

Δυνατότητες επέκτασης της δράσης

Η επιτυχημένη πιλοτική εφαρμογή της εκτροφής σαλιγκαριών θα έχει θετικές επιδράσεις:

- Απασχόληση και άλλων παραγωγών με την εκτροφή σαλιγκαριών.
- Δημιουργία επενδύσεων στην συντήρηση, μεταποίηση, τυποποίηση και εμπορία των σαλιγκαριών.
- Δυνατότητα ανάπτυξης παράλληλων ή συμπληρωματικών δραστηριοτήτων όπως γιορτή σαλιγκαριού, αγροτουρισμός κ.α.

Διχτυοκήπια στο Δήμο Φαλαισίας

Πηγές χρηματοδότησης

- Η πιλοτική εφαρμογή θα στηριχθεί από τον Δήμο ενώ παράλληλα θα αναζητηθούν προγράμματα χρηματοδότησης για την εγκατάσταση των μονάδων εκτροφής την μεταποίηση και την εμπορία.
- Ο Αναπτυξιακός Νόμος και το ΠΑΑ 2007-2013 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορούν να αποτελέσουν δύο πηγές χρηματοδότησης.